

Role of Physical Design on Shaping Social Interactions of the Residents of Residential Complexes

Zahra Abbasi Taghidizaj^{*1}, Ali Javan Foroozandeh²

MS Student of Architecture, Islamic Azad University, Science and Technology Branch of Ardebil
Associate Professor, Architectural Group, Islamic Azad University, Ardebil Branch

Abstract

Current study investigates the relationship between physical design and social interactions in residential complexes. Considering that in today's modern society, housing architecture as the most important architectural ground and space in which more than 70% of human life is spent, should meet the comfort, security, growth and other related needs of people. In recent years, due to the development of urbanization in Iran, housing production pattern is changed and the necessity of mass production of houses resulted in decreased quality and desirability of the designs. Because of ignoring the human needs and its psychological consequences, design of the current residential complexes caused problems in personal and social lives of its residents. Social interactions are amongst the missed needs of people in the designs. Residential complexes as a platform of social interactions and a place to update and meet the mental and social needs of its residents are of significant importance in tracing the qualitative concepts of development. Today, residential complexes serve only as a place to reside with no cultural and social implications which causes the lack of lively life and worsening of identity crisis, while in historical architecture of Iran, neighborhood and residential places owned cultural and social esteem and provided an environment suitable for the presence of a human being. Aim of the current study is achieving architectural approaches to create social interactions among residents of residential complexes. Qualitative-correlated method used in the study in which first, the meaning of residence, social sustainability and social interactions defined using available resources and then while compiling the theoretical framework for the investigation of different insights about the subject of the study, the major factor in physical design which directly affects social interactions in residential complexes-attachment feeling-analyzed using 150 questionnaire that was completed by residents of Ardebil Artists' residential complexes. Results of the study indicated that the more the attachment feelings of people towards their residential place, the better their social interactions. This feeling is a major factor in developing communicational basis of the users and environment which finally leads to high-quality environments.

Keywords: Residence, Social Interactions, Social Sustainability, Attachment Feeling, Security

نقش طراحی کالبدی در شکل گیری تعاملات اجتماعی ساکنین مجتمع های مسکونی

زهرا عباسی تقی دیزج^{۱*}، علی جوان فروزنده^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات اردبیل، (E mail: abbasizahra.arch@yahoo.com)

۲- استادیار گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل، (E mail: alijavanfroz@yahoo.com)

چکیده

در مقاله حاضر به بررسی رابطه طراحی کالبدی و ایجاد تعاملات اجتماعی در مجتمع های مسکونی پرداخته می شود. با توجه به این موضوع که در جوامع مدرن امروزی معماری مسکونی به عنوان مهمترین عرصه و فضای معماری که بیش از هفتاد درصد طول عمر انسان در آن سپری می شود باید همراه با آرامش، امنیت، رشد و ... باشد. به دلیل رشد شهرنشینی در دهه های اخیر در ایران، الگوی تولید مسکن تغییر یافته و لزوم ایجاد انبوه مسکن، سبب کاهش کیفیت و مطلوبیت طراحی ها گشته است. طراحی مجتمع های مسکونی امروزی به دلیل عدم توجه به نیازهای انسانی و در نظر نگرفتن پیامدهای روانشناختی آن، زندگی فردی و اجتماعی ساکنین را با مشکلاتی مواجه ساخته است. از جمله نیازهای فراموش شده انسانها در این طراحی ها، تعاملات اجتماعی است. مجتمع های مسکونی به عنوان بستری از تعاملات اجتماعی ساکنان و مکان بروز و برآورده شدن نیازهای روحی و اجتماعی آنها در پیگیری مفاهیم کیفی توسعه از اهمیت بسزایی برخوردار است. امروزه مجتمع های مسکونی تنها به عنوان محلی برای سکونت، بدون هیچگونه بار فرهنگی و اجتماعی به حیات خود ادامه می دهند و این امر باعث تشدید بحران هویت و عدم سرزندگی در آنها می شود حال آنکه در معماری کهن ایران فضاهای سکونتی و همسایگی همراه با منزلت اجتماعی و فرهنگی بودند و محیط حاصل از آن محیطی در شان حضور آدمی بودند. هدف این مقاله رسیدن به راهکارهای معماری برای ایجاد تعاملات اجتماعی ساکنین مجتمع های مسکونی است. روش مورد استفاده در این پژوهش روش کیفی-همبستگی می باشد. ابتدا با استفاده از منابع موجود به تبیین مفهوم سکونت، پایداری اجتماعی، تعاملات اجتماعی پرداخته، ضمن تدوین چارچوب نظری تحقیق و بررسی دیدگاههای مختلف پیرامون این موضوع، اصلی ترین عامل در طراحی کالبدی که تاثیر مستقیمی بر تعاملات اجتماعی در مجتمع های مسکونی دارد، با عنوان حس تعلق از طریق ۱۵۰ پرسشنامه که توسط ساکنین مجتمع مسکونی هنرمندان اردبیل پر شده، مورد تحلیل قرار گرفته است، نتایج نشان میدهد که هر چه فراد نسبت به مکان سکونت خود حس تعلق بیشتری داشته باشند، تعاملات اجتماعی بیشتر می شود، این حس عامل مهم در شکل گیری پایه های ارتباطی استفاده کنندگان و محیط می باشد، که نهایتا منجر به ایجاد محیط های با کیفیت خواهد گردید.

واژه های کلیدی: سکونت، تعاملات اجتماعی، پایداری اجتماعی، حس تعلق، امنیت